MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR. İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C.
MAARİF VEKÂLETİ
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 18 | 4 NİSAN 1955 | SAYI: 845

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 36
Karar t.: 23/3/1955

ÖZET: Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk İmtihanlarının kaldırılarak bunların yerine «Devlet Lise İmtihanı» adiyle yeni bir imtihan sisteminin konulması h.

Tatbikatında görülen tedahüllerin izalesi ve ihtiyaca uygun bir sistem halinde tedvini maksadiyle yeniden tetkike tâbi tutulan lise ve ortaokullar sınıf geçme ve imtihan yönetmeliğindeki «Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk» imtihanları ile ilgili bazı maddelerin, bir sureti bu karara iliştirilmiş bulunan esas ve izahları muhtevi tamimde belirtilen hükümler dahilinde, tadil edilmek suretiyle şimdiye kadar «Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk İmtihanları» adı altında yapılan imtihanların kaldırılarak bunların yerine «Devlet Lise İmtihanı» adiyle tek bir imtihan şeklinin ikamesi ve işbu esasların 1954-1955 ders yılı imtihan dönemlerinden itibaren tatbik mevkiine konması hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı uygun görüldü.

Uygundur
23/3/1955
Maarif Vekili
C. Yardımcı

DEVLET LİSE İMTİHANLARI İLE İLGİLİ ESASLAR VE İZAHLAR

1 — 1954-1955 ders yılından itibaren Lise Bitirme ve Devlet Olgunluk İmtihanları kaldırılmış ve bunların yerine «Devlet Lise İmtihanı» ikame edilmiştir. Devlet lise diploması eski lise bitirme ve olgunluk diplomalarının ikisine muadildir.

2 — Devlet lise imtihanı bir kısım derslerden yazılı, bir kısım derslerden sözlü olarak lise son sınıfta okutulan ders ve bahislerden yapılır. Resim, müzik, beden eğitimi derslerinin imtihanları bu derslerin gereğine göre icra olunur. Resmî ve özel lise öğrencilerinden,

I — Edebiyat kolundan imtihana girecekler:
a) Kompozisyondan,
b) Türk Dili ve Edebiyatından,
c) Felsefe veya Tarihten,

II — Fen kolundan imtihana girecekler:
a) Kompozisyondan,
b) Matematikten (Astronomi hariç),
c) Fizik veya Tabiat Bilgisinden.

III — Azınlık ve yabancı okullarının son sınıf Fen ve Edebiyat Kolları öğrencilerinden imtihana girecekler:
a) Kompozisyondan,
b) Türk Dili ve Edebiyatından,
c) Tarih veya Sosyolojiden
yazılı imtihan geçirmeye mecburdurlar.

Öğrenciler yazılı imtihanlarda I, II ve III. bölümlerin (c) fıkralarında gösterilen derslerden birini seçerler; seçmedikleri ikinci dersin sözlü imtihanına girerler. Yazılı imtihanlara girmiş olanlar bu derslerin ayrıca sözlü imtihanlarına girmezler.

(Yabancı ve Azınlık okulları, öğrencilerce seçilmiyen ikinci dersin imtihanını kendi yönetmeliklerine göre yazılı veya sözlü olarak yaparlar.)

3 — Yazılı imtihanların soruları Vekâletçe gönderilir.

Ancak, bu derslerin tamamının veya bir kısmının sorularının okullarca tertiplenmesi hususu da Vekâletçe karar altına alınabilir.

4 — Devlet lise imtihanlarında öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notunun ortalaması en az beş tutmak lâzımgeldiği gibi, imtihanlarda da en az beş numara alması şarttır. Ancak, imtihanlarda 7 ve daha yukarı not almış olanların, iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notu ortalaması 5 tutmadığı takdirde bu ortalama 5 e iblâğ edilir.

Lise son sınıfta, sınıf tekrarlama usulü kaldırılmıştır. Buna göre:

Yaz döneminde başarı gösteremiyen öğrenciler başaramadıkları derslerden güz döneminde imtihana alınırlar. Güz döneminde de başarı sağlıyamıyanlar başaramadıkları derslerin imtihanlarına (sorumlu ders dahil) ertesi yılın yaz ve güz dönemlerinde devam ederler. Ertesi yılın dönemlerinde başaramadıkları derslerin sayısını bire indirenler (sorumlu ders dahil) bu dersin imtihanına müteakip dönemlerde devam edebilirler. Birden fazla dersten başarı gösteremiyenler dışardan Devlet Lise İmtihanına girenler gibi muamele görürler.

Bir dersten sorumlu olarak lise son sınıfa devam eden öğrencilerin Devlet Lise sözlü imtihanları, dersin hem son sınıf, hem de önceki sınıf bahislerinden aynı zamanda yapılır ve her biri için ayrı not takdir edilir.

Sorumlu dersten en az beş numara almış olanlar, sorumluluktan kurtulurlar.

Sorumlu ders Devlet lise imtihanının yazılı bölümüne dahil bulunduğu takdirde öğrenci sorumlu olduğu dersin sınıf müfredatından ayrıca sözlü imtihana tâbi tutulur. Bu imtihanda en az beş numara alanlar sorumluluktan kurtulurlar.

Yazılı imtihanda muvaffak olduğu halde aynı dersin bir evvelki sınıf bahislerinden muvaffak olamıyan sorumluların yazılı imtihandaki kazançları mahfuz kalır.

Son dönemde sorumlu dersten muvaffak olamıyanlar bu dersin imtihanına, sorumluluk haliyle, müteakip dönemlerde devam ederler.

Sorumlu ders son sınıfta okunmuyorsa, imtihan konusu olarak var sayılır.

Yabancı ve azınlık okullarının son sınıf imtihanlarında öğrencilerin başarıları bu okulların özel yönetmeliklerine göre tesbit edilir.

5 — Devlet lise imtihanlarının engeli yoktur.

6 — Yazılı imtihanların soruları son sınıf müfredatının talebettiği seviyeye göre hazırlanır.

Soruların karşılıklarını yazmak üzere namzetlere dört saat vakit verilir.

Yazılı imtihana giren bütün namzetlerin verdikleri cevaplar incelenirken bunların edindikleri temel bilgi, kavrayış kabiliyetleri, bir mesele veya konuyu ifadedeki bilimsel anlayışları gözönünde tutulur.

7 — İmtihan kâğıtları, komisyonca seçilen iki üye tarafından yukarıdaki esaslara göre birbirinden ayrı ve habersiz olmak üzere incelenerek birer not verilir. Bu notlar komisyona ayrı ayrı sunulur. Komisyon isterse bu notların ortalamasını alır, lüzum görürse o kâğıdı birlikte inceleyerek kesin bir not verir. Komisyon kararı ile kesinleşen notlar değiştirilemez.

Devlet lise imtihanlarından sonra okul müdürleri imtihanlara kaç öğrencinin girdiğini bunlardan kaçının başarmış olduğunu kaydettikten sonra namzetlerin genel seviyesini müşterek meziyet ve kusurlarını bir raporla Vekâlete bildirirler.

8 — Öğrenciler Devlet Lise İmtihanlarından bir hafta önce bir dilekçe ile okul idaresine başvurarak seçime tâbi derslerden hangisini seçtiklerini bildirmeye mecburdurlar. Seçilen ders, seçime tâbi diğer dersle değiştirilemez.

9 — İmtihan komisyonları ve imtihan günleri:

a) Bir lisesi bulunan yerlerde Maarif Müdürü ile okul müdürü,

b) Birden fazla lisesi bulunan yerlerde Maarif Müdürünün başkanlığında okul müdürleri tarafından imtihandan bir hafta önce tâyin ve tesbit edilir.

10 — İmtihan komisyonları, imtihanların başlangıcından bir gün önce toplanarak yönetmelik hükümlerine göre, imtihana ait teferruatı görüşüp kararlaştırırlar.

11 — Dört yıllık liselerin dördüncü sınıflariyle üç yıllık liselerin üçüncü intikal sınıflarının Devlet Lise yazılı imtihanlarında sorulacak sorular bu sınıfların her birinde tatbik edilen müfredat üzerinden hazırlanacaktır.

12 — Muadeletleri kabul edilmiş olan özel, azınlık ve yabancı okulların mezuniyet diploması verebilmeleri ve bu diplomanın Devlet lise diplomasına muadil sayılması için bu okulların mezuniyet imtihanlarının 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, ve 11. maddeler hükümlerine göre yapılmış olması şarttır.

13 — Resmî ve özel liselerle azınlık ve yabancı okulları öğrencilerinden geçen yıllarda Devlet Olgunluk imtihanına girmeye başlayıp da bazı derslerin imtihanlarını 1954-1955 ders yılına intikal ettirmiş olanlardan:

a) İmtihana başladıkları mahalde bulunanlar, bulundukları yerlerde imtihanlarına devam ederler.

b) İmtihana başladıkları okulun bulunduğu mahalden gayri yerlerde bulunanlar, okullarına müracaat ederek imtihanlarını naklettirirler.

14 — Resmî ve özel liselerle azınlık ve yabancı okulları öğrencilerinden Devlet Olgunluk imtihanlarını 1954-1955 ders yılına devretmiş olanlardan:

A — Edebiyat kolu öğrencileri:

a) Kompozisyon, Edebiyat, Felsefe veya Tarih imtihanlarını, Edebiyat Kolundan Devlet Lise imtihanı yazılı bölümlerine girecek öğrencilerle aynı günde ve aynı zamanda vereceklerdir.

b) Tabiat Bilgisi veya Matematik imtihanlarını, Fen Kolundan Devlet Lise imtihanı yazılı Tabiat Bilgisi ve Matematik bölümlerine girecek öğrencilerle aynı günde ve aynı zamanda vereceklerdir.

B — Fen Kolu öğrencileri:

a) Kompozisyon, Matematik, Fizik veya Tabiat Bilgisi imtihanlarını, Fen Kolundan Devlet Lise imtihanına giren öğrencilerle aynı günde ve aynı zamanda vereceklerdir.

b) Tarih veya Felsefe grubu imtihanlarını, Edebiyat Kolundan Devlet Lise yazılı Tarih veya Felsefe imtihanlarına girenlerle aynı günde ve aynı zamanda vereceklerdir.

15 — Resmî ve özel liselerle azınlık ve yabancı okullarında Devlet Olgunluk imtihanlarını 1954-1955 ders yılına devretmiş olan Edebiyat ve Fen Kolu öğrencilerine sorulacak soruların tertibinde aşağıdaki hususlar gözönünde bulundurulacaktır:

A — Edebiyat Kolundan imtihana girecek öğrenciler:

a) Kompozisyon, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih ve Felsefe imtihanlarında dört yıllık liselerin son sınıflarında okutulan bahislerden hazırlanacak sorulardan,

b) Tabiat Bilgisi imtihanında, dört yıllık liselerin üçüncü sınıf Tabiat Bilgisi bahislerinden hazırlanacak sorulardan,

c) Matematik imtihanında, dört yıllık liselerin son sınıf Edebiyat Kolu Matematik (Astronomi hariç) bahislerinden hazırlanacak sorulardan mesul tutulacaklardır.

B — Fen Kolundan imtihana girecek öğrenciler:

a) Kompozisyon, Matematik (Astronomi hariç), Fizik ve Tabiat Bilgisi imtihanlarında dört yıllık liselerin son sınıf Fen Kolunda okutulan bahislerden hazırlanacak sorulardan,

b) Felsefe imtihanında dört yıllık liselerin son sınıf Fen kollarında okutulan Felsefe grubuna dahil ders ve bahislerden tertip edilecek sorulardan,

c) Tarih imtihanında, dört yıllık liselerin üçüncü sınıflarında okutulan bahislerden tertip edilecek sorulardan mes'ul tutulacaklardır.

16 — Devlet Olgunluk imtihanlarını bir veya daha fazla dersten 1954-1955 ders yılına devretmiş olup ta, 13, 14 ve 15. maddeler hükümlerine göre imtihana girenlerin başarılı sayılmaları için en az beş numara almaları şarttır.

17 — Geçen yıllarda Devlet Olgunluk imtihanlarında bir veya birkaç dersten muvaffak olamıyarak haklarını kaybetmiş olanlara 1954-1955 yılı Haziran ve Eylûl dönemlerinde girmek üzere son defa olarak iki hak verilmiştir. Bunlardan istiyenler 15. madde hükümlerine göre «Devlet Lise İmtihanı»nın yazılı bölümlerinden imtihan geçirirler. Bunların imtahan soruları dört yıllık liselerin son sınıf müfredatından tertip edilir. Bu imtihanlarda başarısızlıklarını bir derse indirenler bu dersin imtihanına müteakip dönemlerde devam edebilirler Birden fazla dersten muvaffak olamıyanlar dışardan Devlet Lise İmtihanına girenlerin tâbi olduğu şartlar dahilinde yeniden imtihana girebilirler.

18 — Geçen yıllırda lise bitirme imtihanını vermiş ve fakat Devlet Olgunluk imtihanına başlamamış olanlardan yüksek okullara ve üniversitelere devam etmek istiyenler «Devlet Lise İmtihanı»nın yazılı bölümlerinden ve dört yıllık liselerin son sınıf müfredatı üzerinden imtihan geçirmeye mecburdurlar. Bu imtihanlarda en az beş numara alanlar muvaffak olmuş sayılırlar.

19 — Geçen yıllarda lise bitirme imtihanında üç veya daha az dersten muvaffak olamıyarak imtihanlarını 1954-1955 ders yılına devretmiş olanların:

a) İmtihanını devrettikleri ders veya dersler Devlet Lise sözlü imtihanları arasında ise bu gibiler imtihanlarını Devlet Lise sözlü imtihanında vermekle beraber ayrıca Devlet Lise yazılı imtihanlarına da girmeye mecburdurlar.

b) İmtihanını devrettikleri ders veya dersler Devlet lise yazılı imtihanları arasında ise bu gibiler devrettikleri ders veya derslerin yazılı imtihanı ile diğer yazılı derslerin imtihanını vermeye mecburdurlar.

Durumları a ve b fıkralarına uyanlar muvaffak olmaları halinde Devlet Lise diploması almaya hak kazanırlar.

20 — Geçen yıllarda lise bitirme imtihanında üçten fazla dersten veya sorumlu bulunduğu bir dersten muvaffak olamadıkları için lise dördüncü sınıfta kalmış olanlar, halen lise dördüncü sınıfta bulunan arkadaşlariyle aynı muameleye tâbidirler.

21 — Dışardan Devlet lise imtihanına girmek istiyenler «Lise ve Ortaokullar Sınıf Geçme ve İmtihan Yönetmeliği»nin mahsus maddelerine göre sözlü imtihanlarını verdikten sonra Devlet Lise imtihanının yazılı bölümüne girerler. Bu gibilerin bütün derslerden en az beşer numara almaları şarttır.

22 — Evvelce dışardan lise bitirme imtihanına girip diploma almıya muvaffak olanlardan yüksek okullara veya fakültelere devam etmek istiyenler hakkında 18. madde hükümleri tatbik edilir.

23 — Evvelce dışardan lise bitirme imtihanına girmeye başlamış olanların:

Devlet lise imtihanının sözlü bölümündeki derslerden kazançları mahfuz tutulmuştur.

Devlet lise imtihanının sözlü bölümündeki derslerden bir kısmına girmiş olanlar geri kalan sözlü imtihanlara 21. madde gereğince girerler. Bu gibilerin ayrıca Devlet yazılı imtihanlarına girmeleri şarttır.

24 — Devlet Olgunluk imtihanında bir dersten sorumlu olarak fakülte ve yüksek okullara devam eden öğrenciler için bu yıla mahsus olmak üzere Mayıs ayının ilk haftası içinde ayrı bir imtihan açılacaktır. Günleri ayrıca ilân edilecek olan bu imtihanlara girecek öğrenciler, 15 ve 16. maddeler hükümlerine göre muamele göreceklerdir.

25 — Lise ve ortaokullar sınıf geçme ve imtihan yönetmeliğinin yukarıdaki esaslara aykırı bir hale giren hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	4.	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 8/4/1955 tarihinde basılmıştır.)